

Saksdokument

Porteføljestyret for data og infrastruktur

Til Porteføljestyret for data og infrastruktur
Dato 27.09.2024
Saksnummer 19/24
Sakstype D-sak

Saksansvarlig Tom A. Røtting
Saksbehandler Julie Storlie, Kirsti Østensjø og Anders Lund

Langtidsplan for fellestjenester 2025 - 2027

Forslag til vedtak

Utkast til langtidsplanen er drøftet, og innspill til langtidsplanen tas med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Formålet med langtidsplanen er å bidra til realisering av strategier, mål og handlingsplaner. Planen har et treårsperspektiv, som bidrar til forutsigbarhet og involvering, og den oppdateres årlig.

Langtidsplanen omfatter investeringstiltak og ekstraordinære endringer i den årlige brukerfinansierte kontingenten for produkter i forvaltning.

Behandling skjer tre ganger i Digitaliseringsstyret med anbefaling i desember. I perioden september til november behandles langtidsplanen av porteføljestyrene.

Med bakgrunn i styringssignaler fra Digitaliseringsstyret (sak 21/24), produktstrategier og andre premisser er det utarbeidet underlag for drøfting med porteføljestyret.

Drøfting

Drøfting av langtidsplanen innebærer at porteføljestyret deler sine perspektiv på utfordringer, muligheter og andre perspektiv som tilfører verdi. Innspillene vil tas med i det videre arbeidet.

Digitaliseringsstyret har gitt følgende styringssignaler:

- Ferdigstille eksisterende tiltak før oppstart av nye tiltak.
- Moderniseringen av Felles Studentsystem, nytt opptakssystem og anskaffelsene av LMS, Plagiatkontroll og Digital eksamen har høyest prioritet for UH 21.
- Planen bør synliggjøre hvordan kostnadsutviklingen holdes nede.
- Planen bør synliggjøre gevinst- og nytteeffekter.

Basert på erfaringer er følgende forbedringsområder til planarbeidet identifisert:

- Bedre forankring av utviklingsmål og investeringstiltak gjennom arbeid med produktstrategier.
- Bedre oversikt over utviklingsporteføljen med veikart (soldiagram).
- Bedre risikohåndtering og styring av mottakskapasitet.

- Mer relevante drøftinger tilpasset saksunderlag til UH 21.

Hvis porteføljestyret ønsker andre forbedringer, oppfordres det til å dele disse i forkant av møtet.

Utviklingsporteføljen for data og infrastruktur

Produktene fra data og infrastruktur benyttes av over 700 virksomheter, og selv om styringssignalene fra Digitaliseringsstyret er vektlagt, må utviklingsporteføljen også ivareta andre brukergrupper enn UH 21. Se vedlegg 1 for oversikt over utviklingsporteføljen i langtidperioden.

Forskningsnettet er under fornying og produktstrategien ble gjennomgått med porteføljestyret (sak 09/24). Med økt kapasitet og bedre funksjonalitet blir nye muligheter tilgjengelig. Det vil være tilrettelagt for økt kapasiteten som kan håndtere nye språkmodeller og andre behov som følger av kunstig intelligens. Det vil også være mulig å bruke nettet på en bedre måte til forskningsformål som optisk sensing og kvantenøkkeldistribusjon.

Identitets og tilgangsstyring (IAM) har vært diskutert med porteføljestyret flere ganger (sak 05/23, sak 08/23, sak 03/24, sak 11/24 og sak 12/24). Innføringsplanen med betalingsmodell av 22.09.2023 er lagt til grunn for langtidsplanen. Hvis tydeliggjøringen av prinsipper for obligatoriske, basis og tilleggstjenester får påvirkning på IAM, vil dette oppdateres når revidert plan er avklart. Det er etablert et produktråd for IAM som har ansvaret for å effektive innføringer, erfaringsoverføring og realisering av gevinst- og nytteeffekter.

Cybersikkerhetssenteret presenterte resultat av kundeundersøkelse og produktstrategien for porteføljestyret (sak 15/23). For dette produktområdet har KD etterspurt støtte fra Sikt og HK-dir i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. Foreslåtte tiltak ble gjennomgått med porteføljestyret i mai 2024 (sak 13/24), og Sikt venter på avklaring om hva som blir prioritert i langtidperioden. For Cybersikkerhetssenteret er det derfor lagt inn foreløpige utviklingsaktiviteter basert for produktstrategien. Gjennomføringen forutsetter finansiering og kapasitet gitt andre forventninger fra KD. Produktråd for Cybersikkerhetssenter er etablert og vil bidra til å ivareta UH 21 sine interesser i den videre prioriteringen.

Feide har de siste årene hatt sin nyutvikling finansiert av Udir. Det er identifisert flere muligheter for UH 21, som forutsetter finansiering utover løpende drift. Dersom det er ønske om det, kan det legges til rette for videre arbeid med disse mulighetene. Arbeidet med produktstrategi for Feide har vært drøftet med porteføljestyret i 2023 (sak 14/23).

Investerings tiltakene er ytterligere beskrevet på sikt.no.

Muligheter innenfor øvrig portefølje

Campusnett er en ettertraktet tjeneste, som muliggjør og forlenger forskningsnettets kvaliteter helt fram til forskeren og studenten. Tjenesten har et økende kundegrunnlag og fokuset er å levere kvalitet, videreutvikle produktet og kunne tilby tjenesten til stadig flere kunder.

Samhandling har to unge produkter, Filesender og KI-Chat, hvor det vil være prioritert å stabilisere driften for videre skalering de neste årene. I langtidperioden vil det i tillegg etableres styrkede tjenester innen rådgivning og erfaringsdeling innenfor internasjonale skyavtaler. Styrket samarbeid kan bidra til mer verdi av løsningene og lavere ressursbruk. Videre jobbes det med å finne gode løsninger for innendørsdekning og telefoni.

Investeringer og endringer i årlig kontingent for fellestjenester (brukerbetaling)

I 2025 er finansieringen av utviklingsporteføljen fortsatt dominert av Forskningsnettet. I 2026 og 2027 ligger årlig investering på MNOK 35 – 50, hvor MNOK ~35 er fra Udir. Fra 2026 vil det være tilgjengelig felles investeringsmidler som porteføljestyret kan søke om. For å tilrettelegge for helhetlig

oversikt over utviklingsporteføljen fra Sikt til drøftingen av porteføljen for data og infrastruktur, er finansieringsplanen for Sikt 2025 – 2027 tilgjengeliggjort, se vedlegg 2.

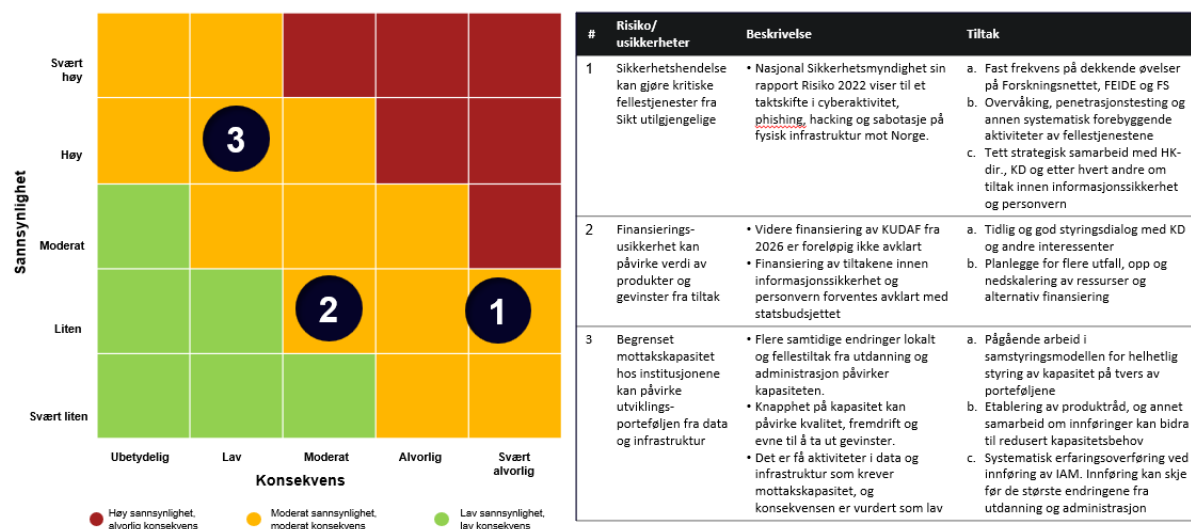
Hensikten med å synliggjøre endringer i kontingent (brukerbetaling) er å skape forutsigbarhet og dialog i forkant av kostnadsvarsel, og dermed tilrettelegge for samstyrte budsjettprosesser for fellestjenester i sektoren. Det er foreløpig identifisert få endringer i porteføljen til data og infrastruktur som påvirker kontingent. For Forskningsnettet er det innvilget et rentefritt lån, og med utgangspunkt i gjeldende avtale er ambisjonen å unngå prisøkninger utover KPI-justering. IAM er under innføring og kostnadsvarsel sendes til berørte institusjoner i henhold til innføringsplan.

Sikt holder kostnadsnivået nede gjennom en rekke virkemidler, og har de siste årene hatt prisøkninger som ligger lavere enn den underliggende pris- og kostnadsutviklingen. For forhåndsvarslede produkter, har Sikt en ambisjon om lavere prisøkning enn økningen i KPI også for 2025. Hva det endelige beløpene blir, vil avklares etter drøfting i porteføljestyrene og når statsbudsjettet med KPI for 2025 blir offentlig.

For ytterligere beskrivelse av hvordan kostnadene holdes nede henvises det til møtet med Digitaliseringsstyret ([sak 35/23](#)).

Risiko

Risikoer og usikkerheter for langtidsperioden for porteføljen til data og infrastruktur er oppsummert i matrisen under. Vesentlighet er vurdert ut ifra om risikoen påvirker mange produktområder og/eller mange virksomheter og brukere. Det orienteres ellers om at det jobbes med å redusere usikkerhet om hvordan kunstig intelligens vil påvirke porteføljen som helhet.

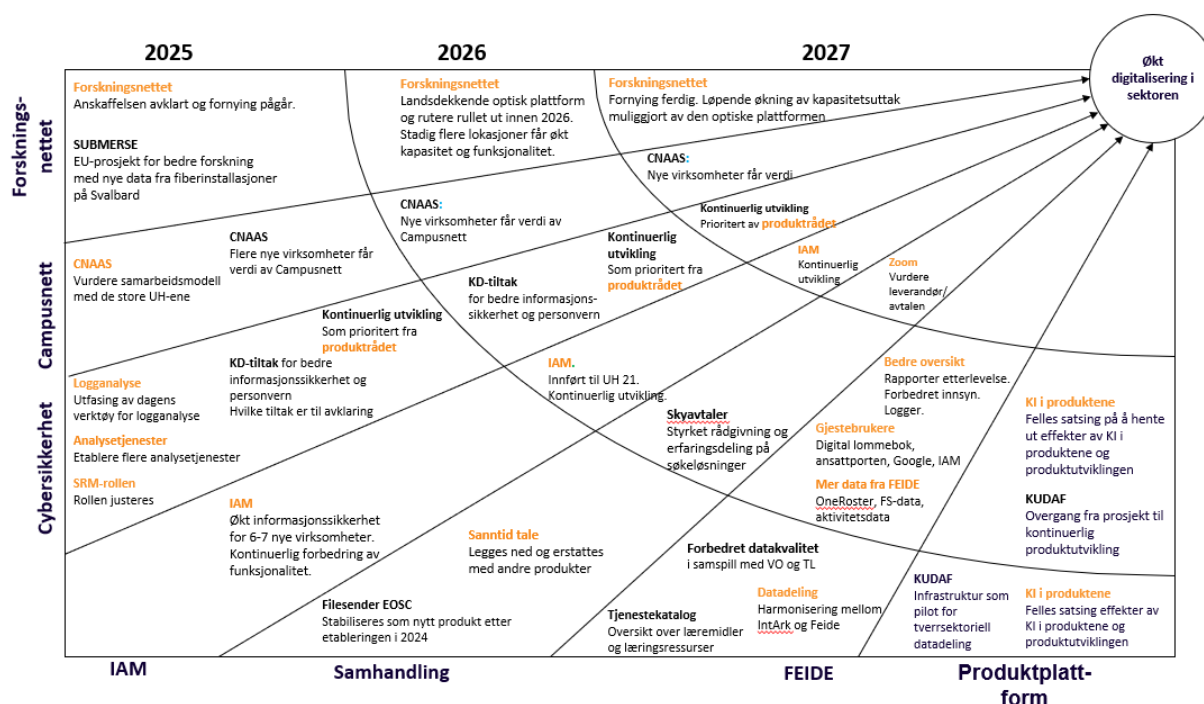
En generell risiko/usikkerhet i UH-sektoren er pågående utfordringer rundt økonomi og strammere rammer. Dette ligger under spesielt risiko 3 i matrisen, men kunne vært identifisert som en egen risiko/usikkerhet.

Vedlegg 1

Veikart (soldiagram) utviklingsporteføljen fra data og infrastruktur 2025 – 2027

Utviklingsporteføljen fra data og infrastruktur gjelder alle virksomheter og brukere av felles tjenestene. Ambisjoner og aktiviteter er oppsummert i diagrammet under med hensikten å skape oversikt og forutsigbarhet over hva som kommer når av muligheter og endringer. Tekst merket med oransje farge er antatt mest relevant for porteføljestyret.

Vedlegg 2

Utkast finansieringsplan for utviklingstiltak 2025 – 2027

Planen vil oppdateres med endringer fra statsbudsjettet, drøfting med porteføljestyrene og andre avklaringer før anbefaling i november.

Investeringstiltak # (beløp i millioner kroner)	Produktportefølje	Estimat 2025	Estimat 2026	Estimat 2027
Felles investeringsmidler DS				
1 Modernisering av Felles Studentsystem (FS)	Utdanning og administrasjon	40,0	13,0	0,0
2 Nye tiltak fra 2026 - prosess for beslutning ila 2024/25	Tildeling til portefølje (-r) gjenstår		27,0	40,0
Sum felles investeringsmidler		40,0	40,0	40,0
Bevilgning Statsbudsjett				
3 Neste generasjon forskningsnett	Data og infrastruktur	140,0	0,0	0,0
4 Nytt opptakssystem	Utdanning og administrasjon	71,3	16,7	16,7
5 Utdanningsregister	Utdanning og administrasjon	0,0	0,0	0,0
Sum innvilget bevilgning		211,3	16,7	16,7
Investeringer med kontingent (brukerbetaling)				
6 FEIDE: Datadeling for innovasjon og forskning	Data og infrastruktur	26,0	25,0	25,0
7 Tjenestekatalog	Data og infrastruktur	10,0	10,0	10,0
8 Anskaffelse og integrasjoner/migrasjon: LMS, Digital eksamen, Plagiatkontroll	Utdanning og administrasjon	?	?	?
9 Anskaffelse biblioteksystem	Forskning og kunnskapsressurser	1,5	1,5	0,0
10 IAM	Data og infrastruktur	11,0	8,2	0,0
Sum investeringer med kontingent		48,5	44,7	35,0
Totalt investeringsbehov 2025 - 2027		299,8	101,4	91,7
Her av estimert investeringsbehov data og infrastruktur		187,0	43,2	35,0